

तथा प्रस्थापिनी चैव भार्याः कृष्णाय ता ददौ । सभातो भङ्गकारान्तु नरेयश्च नरोत्तमौ ।

जज्ञाते गुणसम्पन्नौ विश्रुतौ रूपसम्पदा । माद्र्याः पुत्रस्तु जज्ञेऽय पृथ्विः पुत्रो युधाजितः ।

१०८०

जज्ञाते तनयौ पृथ्वेः श्वफल्कश्चित्रकस्तथा । श्वफल्कः काशिराजस्य सुतां भार्यामविन्दत ।

गान्दिनीनाम तस्याथ गाः सदा प्रददौ पिता । तस्यां जज्ञे महाबाहुः श्रुतवानिति विश्रुतः ।

अक्रूरोऽय महाभागो यज्वा विपुलदक्षिणः । उपमद्रुस्तथा मद्रुर्मुदरश्चारिमर्दनः ।

गिरिचिपस्तथोपेक्षः शत्रुहा चारिमेजयः । धर्मभृत्वापि धर्मी च गृध्रभोजान्तकस्तथा ।

आवाहप्रतिवाहौ च सुन्दरी च बराङ्गना । विश्रुता शम्भमहिषी कन्या चास्य वसुन्धरा ।

१०८५

रूपयौवनसम्पन्ना सर्वसत्त्वमनोहरा । अक्रुरेणोग्रसेन्यान्तु सुतौ द्वौ कुरुनन्दन ।

सुदेवश्चोपदेवश्च जज्ञाते देववर्चसौ । चित्रकस्याभवन् पुत्राः पृथुर्विपृथुरेव च ।

अश्वसेनोऽश्वबाहुश्च सुपाश्वकगवेषणौ । अरिष्टनेमेश्च सुता धर्माधर्मभृदेव च ।

सुबाहुर्बहुबाहुश्च अविष्टश्रवणे स्त्रियौ । इमां मिथ्याभिप्राप्तिं यः कृष्णस्य समुदाहतां ।

वेद मिथ्याभिप्रापास्तं न स्पृशन्ति कदाचन ।

१०९०

इति श्री महाभारते खिलेषु हरिवंशे हरिवंशपर्वणि जनचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ३६ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ यत्तत् सत्राजिते कृष्णो मणिरत्नं स्यमन्तकं । अदात्तद्वारयामास वभ्रवे शतधन्वना ।

सदा हि प्रार्थयामास सत्यभामामनिन्दितां । अक्रूरोऽन्तरमन्विच्छन्मणिञ्चैव स्यमन्तकं ।

सत्राजितं ततो हत्वा शतधन्वा महाबलः । रात्रौ तं मणिमादाय ततोऽक्रूराय दत्तवान् ।

अक्रूरस्तु तदा रत्नमादाय भरतर्षभ । समयं कारयाञ्चक्रे नावेद्योऽहं त्वयेत्युत ।

वयमभ्युपगच्छामः कृष्णेन त्वां प्रधर्षितं । ममाद्य द्वारका सर्वा वशे तिष्ठत्यसंशयं ।

१०९५

हते पितरि दुःखार्त्ता सत्यभामा मनस्विनी । प्रययौ रथमारुह्य नगरं वारणावतं ।

सत्यभामा तु तदृत्तं भोजस्य शतधन्वनः । भर्तुर्निवेद्य दुःखार्त्तां पार्श्वस्थाऽश्रूण्वर्त्तयत् ।

पाण्डवानान्तु दग्धानां हरिः कृत्वोदकक्रियां । कुत्थार्थं चापि पाण्डूनां न्ययोजयत सात्यकिं ।

ततस्त्वरितमागम्य द्वारकां मधुसूदनः । पूर्वजं हलिनं श्रीमानिदं वचनमब्रवीत् ।

हतः प्रसेनः सिंहेन सत्राजिच्छतधन्वना । स्यमन्तकः स मद्रामो तस्य प्रभुरहं विभो ।

११००

तदारोह रथं शीघ्रं भोजं हत्वा महारथं । स्यमन्तको महाबाहो अस्माकं स भविष्यति ।

ततः प्रवृत्ते युद्धं तुमुलं भोजवृष्णयोः । शतधन्वा ततोऽक्रूरं सर्वतो दिशमैवत ।

संरभ्यौ तावुभौ दृष्ट्वा तत्र भोजजनार्दनौ । शक्तोऽपि शायार्द्धार्द्धिक्यमक्रूरो नान्वपद्यत ।

अपयाने ततो बुद्धिं भोजश्चक्रे भयार्दितः । योजनानां शतं सायं वडवा प्रत्यपद्यत ।

विख्याता हृदया नाम शतयोजनगामिनी । भोजस्य वडवा राजन् यया कृष्णमयोधयत् ।

११०५

वीणां जवेन हृदयामध्वनः शतयोजने । दृष्ट्वा रथस्य स्वां वृद्धिं शतधन्वानमार्दयत् ।

ततस्तस्या हृदयायास्तु श्रमात् खेदाच्च भारत । खमुत्पेतुरथप्राणाः कृष्णो राममयाब्रवीत् ।